

Ordföranden har ordet 2019

Villaboendet och villaägandet är en attraktiv boendeform. Studie efter studie visar att merparten av Sveriges befolkning vill bo i villa.

Ett boende i egen villa ger en betydligt större frihet än i ett flerbostadshus: man kan spela piano nätterna igenom utan att störa grannen, man behöver inte oroa sig för att barnens skrik på natten stör grannen och man har en egen täppa att njuta av och vårda. Man kan låta barnen leka på gården under uppsikt medan man gör i ordningen middagen. Man har egen parkeringsplats för såväl bil som cykel och man kan fritt disponera sin villa.

Vi villaägare bidrar till att bevara Danderyds gröna miljö. Vi sköter helt gratis träd och buskar på vår tomt och betalar t.o.m. för det. Själv har jag aldrig njutit så mycket av att bo i villa som nu, när jag är pensionär. Jag har tid att njuta av de små stunderna i trädgården när jag inte längre har möjlighet att åka till sommarstället eller på långresor. Jag har plats att samla barn och barnbarn för familjefester. Avskaffa gärna flyttskatten för den som vill flytta, men bestraffa oss inte med ekonomiska pålagor om vi inte vill flytta.

Pressen på storstadskommunerna att bygga är enorm. Det skall byggas överallt. Byggbolag har köpt in mark, t.o.m. enstaka villatomter för att okänsligt förtäta med överstora hus, till förtret för kringboende grannar, som får finna sig i att villastadens charm försvinner. Störst är bäst - verkar parollen ha varit. Man tycks likt kung Midas tro att allt man rör vid blir guld. Men är det så? Bygger vi för dem, som behöver en bostad eller har bostäder blivit ett investeringsobjekt – i ett läge där man inte får någon ränta på att ha pengarna på bank. Nu börjar de storvulna planerna minska. Kommer man att kunna fylla alla redan beslutade bostäder? Är det inte dags att stanna upp ett tag och följa upp redan pågående projekt.

I RUF5 2050, Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, pekas 8 regionala stadskärnor ut för bebyggelse: Arlanda-Märsta, Barkarby-Jakobsberg, Kista-Sollentuna-Häggvik, Täby Centrum-Arninge, Kungens Kurva-Skärholmen, Flemingsberg, Haninge Centrum och Södertälje. Danderyd hör inte till dessa stadskärnor

Byggplanerna i Stockholmsregionen bygger på prognoser om att det flyttar in två busslaster per dag och att bostadsköerna är enorma med väntetider på många år. Verkligheten säger att de två busslasterna består av en busslast nyfödda (som inte är i behov av eget boende omedelbart) och en busslast invandrare (som knappast har råd att flytta in i de dyra nybyggena). Med minskad invandring och med beaktande av att alla som står i bostadskön inte är omedelbart behov av bostad (de har väl bott någonstans under alla dessa år de stått i kö), torde behovet vara mindre än beräknat.

Blir vi rikare för att vi blir fler? Ökade skatteintäkter måste balanseras mot ökade kostnader i infrastruktur, skolor, socialvård etc.

Det finns ett värde i småskalighet. Har vi förstått vad 400 nya lägenheter innebär på ett litet område inne i en villabebyggelse (Östra Eneby torg)? Har vi förstått vad 11.000 nya lägenheter (Centrala Danderyd) innebär för villastaden Danderyd, som redan ligger på nionde plats vad gäller såväl befolkningstäthet som bostadstäthet i landet? Att jämföra med 6.000 planerade lägenheter i Täby Park (f.d. Galoppfältet). Det är först när planerna konkretiseras som vi börjar förstå vad siffrorna innebär. Åttavåningshus invid tomten till befintlig villabebyggelse. Grönområden som reduceras till en enkel gårdsplan mellan femvåningshus, så som det illustrerats på sid. 31 i planerna för Centrala Danderyd, trots att man vet att det behövs en bredd på minst 500 m för att ett grönområde skall kunna fungera som ett grönt samband för biologisk mångfald och mänsklig rekreation.

Detaljplaneförslaget för Östra Enebytorget var en rejäl väckarklocka och skapade stor oro bland kommunens invånare. Protesterna var så omfattande att såväl politiker som byggherrar såg det för gott att backa. Sensommarens valrörelse gav klara besked. Danderyd är i princip färdigbyggd. Valresultatet går inte att förhandla bort.

År 2016 fanns det i Danderyd 6.871 lägenheter i småhus och 5.492 lägenheter i flerbostadshus (samt 257 övriga och 613 specialbostäder). Därutöver finns färdiga planer för ytterligare över 500 lägenheter i flerbostadshus (Östra Mörbylund och Mörby Centrum). Förslag finns på ytterligare bebyggelse .

Enligt bifogad statistik (SCB 2016) ligger Danderyd på nionde plats vad gäller såväl invånare per km² som bostäder per km². Villastaden Danderyd ligger alltså strax efter landets näst största stad, Göteborg, i såväl befolknings- som bostadstäthet. Medan andelen villor i storstaden Göteborg är nere i 20 %, så är andelen villor i villastaden Danderyd strax över 55 %. En ökning med ytterligare 11.000 nya lägenheter, så som det beskrivs i utredningen om Centrala Danderyd, skulle innebära att Danderyd skulle ligga i paritet med Malmö och andelen villor sjunka under 30 %. Villastadens karaktär är starkt hotad.

Befolkningstäthet 2016 enligt SCB

Kommun	Folkmängd	Landareal	Invånare per	Bostäder per	Andel villor
År 2016		kvadratkm	kvadratkm	Kvadratkm	%
1. Sundbyberg	47.750	8,69	5.496	2.281	6
2. Stockholm	936.619	187,16	4.999	2.402	10
3. Solna	78.129	19,29	4.050	1.948	2
4. Malmö	328.494	156,6	2.098	947	16
5. Lidingö	46.853	30,8	1.521	633	35
6. Järfälla	74.412	53,79	1.383	535	37
7. Sollentuna	71.023	52,62	1.350	498	45
8. Göteborg	556.640	447,88	1.243	581	20
9. Danderyd	32.653	26,4	1.237	465	55
10. Täby	69.386	60,69	1.143	443	50

Det är tacknämligt att det nya politiska styret nu klart uttryckt sin vilja att lyssna på sina medborgare. Byggnadsnämndens omprövning av detaljplaneförslaget för kvarteret Skeppet 12 på Kevinge strand är ett lovande konkret exempel på detta. I ett fritt samhälle måste det finnas utrymme för fri kritik och det är ofta oppositionen som för utvecklingen framåt. Jag ser fram emot ett öppenhetligt och konstruktivt debattklimat. Och låt oss samverka gentemot statsmakterna och grannkommunerna så att vi löser buller och miljöproblemen från den ökande genomfartstrafiken.

Danderyd, den 29 mars 2019

Anita Enflo, ordförande